

Statens vegvesen

Ny vegdata- og trafikkinformasjonsforskrift

Status og forberedelser. Gjennomgang av funn fra workshops.

NVDB-forum 28. januar 2025

Vilrid Frantzen

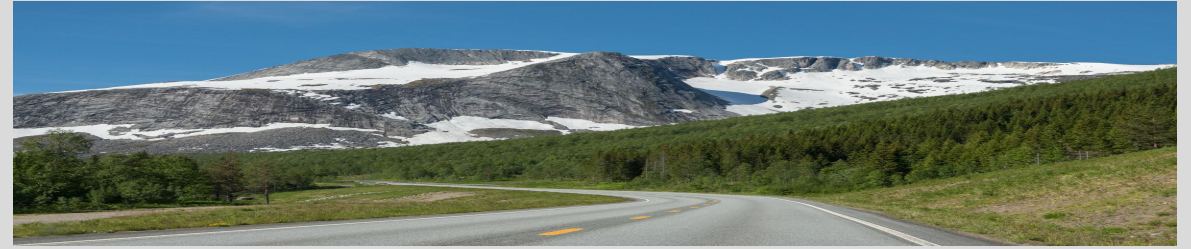

Foto: Bård Asle Nordbø

Hvorfor vegdata- og trafikkinformasjonsforskrift?

Forskrift om vegdata, trafikkinformasjon, trafikkberedskap og trafikkstyring m.m. for offentlig veg

- Samfunnets behov for godt datagrunnlag
- Ny teknologi og nye datakilder, digitalisering, konnektivitet og automasjon
- Regionreformen, opphevingen av sams vegadministrasjon og opprettelsen av Nye Veier AS

Formålsparagrafen er vidt formulert, men forskriften er ikke ment å regulere f.eks. drift og vedlikehold.

Virkeområdet er betydelig snevrere og knyttet til spesifikke oppgaver om:

- a. innhenting, kvalitetssikring, formidling og tilgjengeliggjøring av data om vegnettet og trafikken der
- b. trafikkovervåking, trafikkstyring, trafikkberedskap og trafikkinformasjon for offentlig veg
- c. trafikksikkerhets- og ulykkesanalysearbeid.

Hva er nytt i ny forskrift?

- **Kommunene er også omfattet av forskriften**

Vegnettet henger sammen, derfor trenger vi data også fra kommunene for å få et sammenhengende, digitalt navigerbart vegnett

- **Pålegg om faglig samarbeid om nasjonale tjenester**

- Alle aktørene plikter å delta eller være representert
- Statens vegvesen, som nasjonalt fagorgan, skal organisere og lede samarbeidet

- **Det faglige samarbeidet skal** utarbeide tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell relatert til de nasjonale tjenestene.

I tillegg:

- ivareta behov for utvikling, innovasjon og innføring av ny teknologi
- beskrive prinsipper for omfang av innhenting og formidling av data samt for plassering, drift og oppgradering av installasjoner tilkoblet nasjonale tjenester, inkludert nødvendig planlegging, testing og idriftsettelse
- bidra til forbedring av og kunnskapsdeling om digital sikkerhet og håndtering av digitale sikkerhetshendelser.

Det er viktig at arbeid som gjøres allerede i dag ikke stopper opp pga. ny forskrift. Samarbeid som pågår må fortsette, formaliseres og videreutvikles. Viktig at kommunene også er representert.

Statens vegvesens roller, ansvar og oppgaver iht. vegdata- og trafikkinformasjonsforskriften

Nasjonalt fagorgan

- fag- og systemansvar for nasjonale tjenester
- organisere og lede faglig samarbeid om nasjonale tjenester
- formidle tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell fra det faglige samarbeidet til Vegdirektoratet
- sektorvist responsmiljø
- nasjonalt ansvar for trafikkinformasjon/trafikkstyring og for samordning av trafikkberedskap

Vegmyndighet for riksveg

- levere data til nasjonale tjenester
- delta i faglig samarbeid om nasjonale tjenester
- ivareta digital sikkerhet
- bekoste, følge opp og vedlikeholde eget utstyr

Vegdirektoratet

- fastsette tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell fra det faglige samarbeidet
- fastsette formater for utveksling av data
- påse at alle aktører har mulighet for medvirkning i det faglige samarbeidet
- fastsette veger i Oslo som skal regnes som fylkesveger etter forskriften

Nærmere om status

– hva skjer nå?

- Departementet må **fastsette** forskriften
- **Det faglige samarbeidet må komme i gang**
 - bli enige om arbeidsform og representasjon og fastsette mandat
 - begynne å diskutere krav og behov for å utarbeide tekniske krav og veiledningsmaterieil
- **Tjenester og dataleveranser o.l. må fortsette som før** inntil det faglige samarbeidet har utarbeidet evt. nye krav/rutiner og disse er fastsatt av Vegdirektoratet
- Vegdirektoratet skriver veiledning til forskriften
- SVV må fortsette å jobbe videre med organisering og samarbeid – ingen grunn til å stoppe opp.

Foto: Heidi Ravnestad

Statens vegvesen

Statens vegvesen

Rapport: Hvordan organisere lovpålagt faglig samarbeid?

Oppsummering av funn fra dialogmøter og workshops med vegmyndigheter på kommunalt, fylkeskommunalt og statlig nivå i tilknytning til implementering av ny forskrift om vegdata og trafikkinformasjon.

Innhold

1. Om denne rapporten
2. Forskriftens formål og virkeområde
3. Dialog med berørte aktører
 - Hvem vi har snakket med
 - Hva har vi diskutert
 - Metode for dialog
4. Innsikt vi tar med oss i organisering av samarbeidet:
 - Hvordan sikre effektive beslutningsprosesser?
 - Hvordan sikre at beslutninger tas på riktig nivå?
 - Hvordan sikre representativitet?
 - Hvordan tydeliggjøre roller og ansvar i samarbeidet?
5. Konklusjon og funn
6. Navneforslag for øverste nivå
7. Vedlegg
 1. Presentasjonsmateriellet om forskriften som har vært benyttet
 2. Caseoppgavene fra workshops

Om denne rapporten

- Denne rapporten er en sammenstilling av funn fra dialogmøter og workshops avholdt høsten 2024, i forbindelse med fastsettelse av revidert vegdata- og trafikkinformasjonsforskrift primo 2025.
- Workshops og dialogmøter er avholdt i samarbeid med KS, NKF, VBT, Novari IKS, NVDB-forum og Faggrupper for sensordata og trafikkdata. **Se nærmere beskrivelse av disse representantene for de ulike samarbeids-aktørene i vedlegg til denne rapporten.** Utkast til rapport er fremlagt partene for innspill før ferdigstilling.
- Arbeidet med forberedelser til implementering av forskriften er ledet av Statens vegvesen v/Randi Harnes og Vilrid Frantzen, med støtte fra

konsulent Malin Karlsen. Vegdirektoratet har vært tett involvert gjennom Line Silberg van der Velde og Mette Hendbukt.

- Innspillene samlet sett gir tydelig anbefaling av organisasjonsform for det lovpålagte faglige samarbeidet.

Ny forskrift om vegdata og trafikkinformasjon: Formål og virkeområde

Etableringen av Nye Veier og opphøret av sams vegadministrasjon medførte behov for å erstatte gjeldende vegdataforskrift.

Den nye forskriften omfatter alle vegmyndighetene og Nye Veier og pålegger faglig samarbeid. Den tydeliggjør behovet for data fra og informasjon om hele det offentlige vegnettet samt roller og ansvar knyttet til dette. Den har bestemmelser som skal ivareta personvern hensyn og datasikkerhet.

Formålsbestemmelsen peker på de positive effektene av god tilgang til data og informasjon – altså hva lovgiver ønsker å oppnå med forskriften:

§ 1-1. Formål

(1) Forskriften skal sikre oppdatert data- og kunnskapsgrunnlag om vegnettet og trafikken der, for å bidra til en sikker, effektiv, forutsigbar og miljøvennlig vegtransport og et godt underlag for utvikling, planlegging, forvaltning, drift og vedlikehold av offentlig veg, samt til fastsetting av økonomiske rammer.

(2) Forskriften skal legge til rette for tilgjengelige data, analyse, informasjonstjenester og et digitalt og navigerbart vegnett.

(3) Forskriften skal bidra til at Statens vegvesen, fylkeskommunene, kommunene og statlig utbyggingsselskap for veg kan ivareta sine oppgaver, for å ivareta et sikkert, fremkommelig, bærekraftig og velfungerende vegsystem.

Formålsbestemmelsen pålegger ingen plikter, men er til hjelp i tolkningen av de øvrige bestemmelsene i forskriften. Virkeområdebestemmelsen pålegger heller ingen plikter, men sier overordnet hva forskriften faktisk har regler om:

§ 1-2. Virkeområde

Forskriften regulerer ansvar, oppgaver og samarbeid for Statens vegvesen, fylkeskommunene, kommunene og statlig utbyggingsselskap for veg knyttet til

- a. innhenting, kvalitetssikring, formidling og tilgjengeliggjøring av data om vegnettet og trafikken der*
- b. trafikkovervåking, trafikkstyring, trafikkberedskap og trafikkinformasjon for offentlig veg*
- c. trafiksikkerhets- og ulykkesanalysearbeid.*

Forberedelser til ny forskrift

Forberedelsene til den nye forskriften har pågått i lengre tid, med mål om å bygge videre på det eksisterende faglige samarbeidet slik at det kommer godt i gang innenfor forskriftens rammer. Videre har det vært et mål å utarbeide et omforent forslag til overordnet organisering av samarbeidet.

Et samarbeid fordrer tett dialog med alle partene som skal samarbeide. Vi har derfor lagt opp til dialogmøter og workshops for å få innspill til hvordan det faglige samarbeidet bør organiseres. Det har videre vært dialog mellom avdelingene og divisjonene i Statens vegvesen som på ulike måter berøres av ny forskrift.

Forskriftens krav til det faglige samarbeidet

§ 4-1. Faglig samarbeid om nasjonale tjenester

(1) **Nasjonalt fagorgan** skal organisere og lede faglig samarbeid med vegmyndighetene og statlig utbyggingssselskap for veg om utarbeiding av tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell relatert til de nasjonale tjenestene, jf. kapittel 7 til 15, samt fremme disse for fastsettelse i Vegdirektoratet.

(2) **Vegmyndigheter** som er tilkoblet en nasjonal tjeneste og **statlig utbyggings-selskap** for veg skal delta eller være representert i det faglige samarbeidet om den aktuelle tjenesten.

(3) **Det faglige samarbeidet** skal

- a. ivareta behov for utvikling, innovasjon og innføring av ny teknologi
- b. beskrive prinsipper for omfang av innhenting og formidling av data samt for plassering, drift og oppgradering av installasjoner tilkoblet nasjonale tjenester, inkludert nødvendig planlegging, testing og idriftsettelse
- c. bidra til forbedring av og kunnskapsdeling om digital sikkerhet og håndtering av digitale sikkerhetshendelser

(4) **Det faglige samarbeidet** kan også gjelde anskaffelser og testing av nytt utstyr forutsatt at det gjøres i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

Prinsipper som bør legges til grunn for det faglige samarbeidet

I høringsoppsummeringen til forskriften er det angitt prinsipper som bør legges til grunn for det faglige samarbeidet. Disse prinsippene er:

- Bred representasjon
- Målsetting om omforente resultater
- Behov for data fra eget vegnett skal vektlegges
- Ulike forutsetninger hensyntas
- Fora-form og møtehyppighet tilpasses behovet

Ut over at Statens vegvesen skal lede det faglige samarbeidet, legger forskriften ikke detaljerte føringer på hvordan dette skal rigges.

Det er et mål å ivareta disse prinsippene på en god måte, og for å få innspill til hvordan dette bør gjøres best mulig, har vi gjennomført dialogmøter og workshops med partene i samarbeidet.

Hvem vi har snakket med

Dato	Møteplass/arena for workshop	Format	Deltagere
15.10.24	Samhandlingskonferanse Trafikkstyring og beredskap	Dialogmøte fysisk	86 deltagere fra SVV, fylkeskommunene, Oslo kommune og Nye Veier AS
01.11.24	KS-nettverk for drift og vedlikehold	Fysisk workshop	13 representanter for fylkeskommunale vegmyndigheter
06.11.24	Samling for sensordata og trafikkdata	Fysisk workshop	Ca. 60 representanter for kommunale, fylkeskommunale og statlige vegmyndigheter
12.11.24	KS-nettverk for forvaltning	Fysisk workshop	Ca. 12 representanter for fylkeskommunale vegmyndigheter
14.11.24	NVDB-forum	Digital workshop	Ca. 50 representanter for kommunale og fylkeskommunale vegmyndigheter samt Kartverket
19.11.24	Møte med Nye Veier AS	Digitalt møte	4 representanter fra Nye Veier AS
26.11.24	Vegforum for byer og tettsteder	Digital workshop	Ca. 40 representanter for kommunale vegmyndigheter.
27.11.24	Norsk kommunalteknisk forening, Vinterdriftskonferansen	Fysisk workshop	Ca. 12 representanter for kommunale vegmyndigheter samt en representant fra leverandørmarkedet
02.12.24	Norsk kommunalteknisk forening, Vinterdriftskonferansen	Digital workshop	Ca. 25 representanter for kommunale vegmyndigheter
10.12.24	Vegeiernes faggruppe for digitalisering	Digitalt arbeidsmøte	Statens vegvesen, Nye Veier AS og fylkeskommuner. Samarbeidet fasiliteres av Novari IKS
11.12.24	Råd for digital fylkesvei i Novari IKS	Digital arbeidsmøte	Fylkeskommuner i strategisk samarbeid fasilitert av Novari IKS.

Hvem vi har snakket med internt i SVV

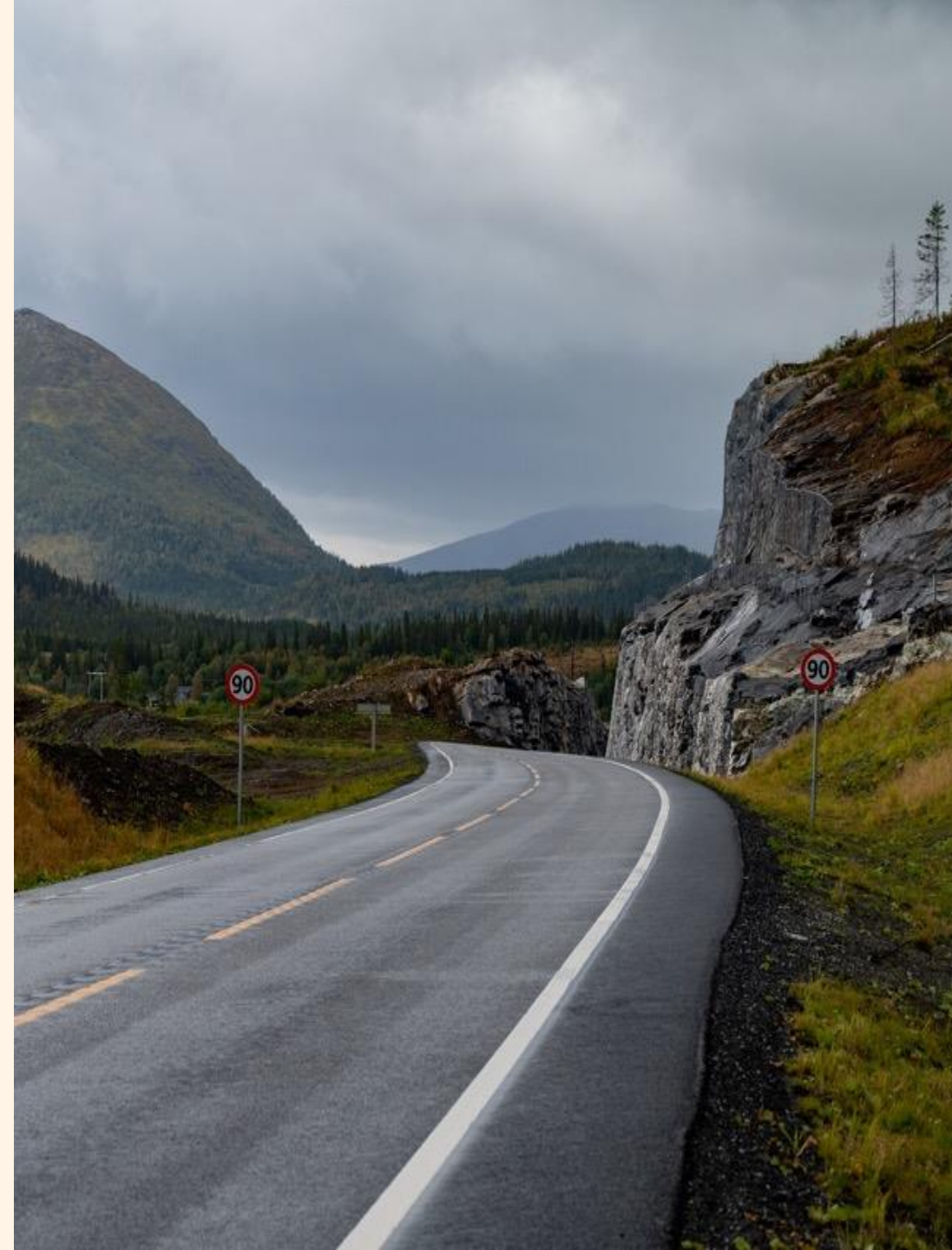
Møteplass/arena for workshop	Møtedato/frekvens	Deltagere
Divisjonsledermøter ToS	20. august	Divisjonsledelsen i divisjon Transport og samfunn.
Møte med IT/Digital sikkerhet	26. august	Avdelingsdirektør
Møte med DoV/Fagressurs Drift	2. september	Avdelingsdirektør og seksjonssjef
Møte med DoV/Skredberedskap	2. september	Fagansvarlig
Møte med ØKV	11. september	Strategiavdelingen ved to representanter
Møte med MoR	23. september	Divisjonsdirektør og fire medarbeidere på Myndighet og regelverk
Møte med ØKV og ToS	24. september	Avdelingsdirektører (Strategi og ToS styring) og tre medarbeidere
Møte med IT	27. september	Divisjonsdirektør
Faste ukentlige statusmøter	oktober-desember	ØKV og ToS Styring, etter hvert også MoR og IT

Hvem vi har snakket med internt i SVV (forts)

M	Møtedato/frekvens	Deltagere
Ø t e p l a s s / a r e n a f o r w o r k s h o p		
M	15. nov	Ansvarlige avdelingsdirektører og fung. divisjonsdirektør

Hva vi har diskutert

- Hvordan sikre effektive beslutningsprosesser?
- Hvordan sikre representativitet fra flere statlige, 15 fylkeskommunale og 357 kommunale myndigheter?
- Hvordan sikre at beslutninger tas på riktig nivå slik at samfunnsnyttige data prioriteres og leveres?
- Hvordan tydeliggjøre roller og ansvar i samarbeidet?

Om metode for dialog

- Alle workshops har foregått på samme måte med tilsvarende introduksjon til forskriften samt caseoppgaver.
- Invitasjoner har gått ut fra KS, NKF og VBT direkte til sine fagnettverk.
- Invitasjoner til SVVs etablerte samarbeidsfora for NVDB, sensordata og trafikkdata samt trafikkberedskap har gått fra SVV
- Deltagelse har ikke vært styrt fra vår side. Fylkeskommunene har vært representert i større grad enn kommunene
- Det har vært både fysiske og digitale møter.
- Det har vært mulighet for å sende innspill til SVV

etter møtene, men dette har ingen benyttet seg av.

- Caseoppgaver:
 - Organisasjonsform
 - Roller i samarbeidet
 - Vegkantutstyr (Dette caset ble benyttet kun i WS 1.11, 6.11 og 12.11)
- Generell agenda
 - Introduksjon til forskriften
 - Introduksjon til caseoppgaver
 - Gruppearbeid
 - Presentasjon av gruppearbeid
 - Oppsummering

Tilbakemeldinger fra vegeiere til SVV i høstens dialogmøter

Etabler ett kontaktpunkt; det er en usikkerhet mht. hvem man skal kontakte i SVV, og mange ønsker ett kontaktpunkt.

Tydelige roller: Det er et stort behov for at SVV er tydelig på hvilken rolle de tar i konkrete situasjoner, og det er særlig ønskelig med et skille mellom hva som gjøres for «sine egne» vs alle veier.

Vær nasjonale eksperter: Kommuner og fylkeskommuner både forventer og ønsker at SVV har ekspertisen alle vegmyndigheter kan lene seg til, og at SVV både viser vei og følger opp internasjonalt regelverk på vegne av alle.

Nasjonale løsninger: Mange peker på at nasjonale løsninger er riktig fordi det er en effektiv utnyttelse av offentlige ressurser, og de ønsker derfor nasjonale, standardiserte metoder.

Involver kommunene: Kommunene ønsker en plass rundt bordet, men opplever ikke at de har det i dag.

Fortell hvorfor: Det er et stort behov for informasjon om hvorfor vi samler inn disse dataene. Samfunnsnyttene av data og synliggjøring av hvordan data brukes vil være viktig å formidle inn i samarbeidet.

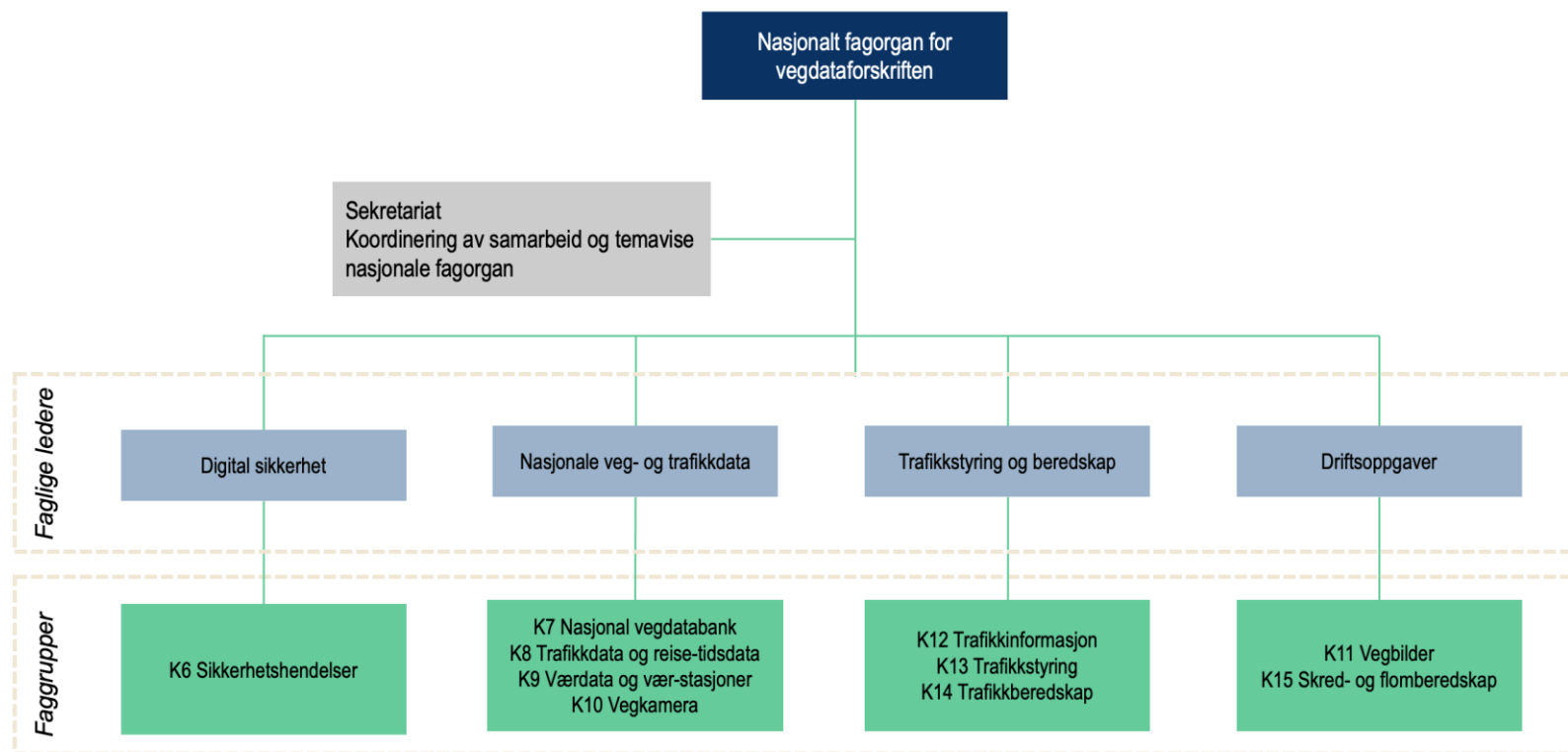

Alternativ med faglig ledernivå og underliggende faggrupper foretrekkes

I samtlige workshops har to ulike alternativer for organisering blitt presentert, og ~~i casearbeidet har~~ alternativ 2 med faglig ledernivå og underliggende faggrupper ~~har~~ blitt trukket frem som foretrukket løsning i majoriteten av gruppene.

Hensikten er at faglig ledernivå bestemmer strukturen på og omfanget samt antall underliggende faggrupper.

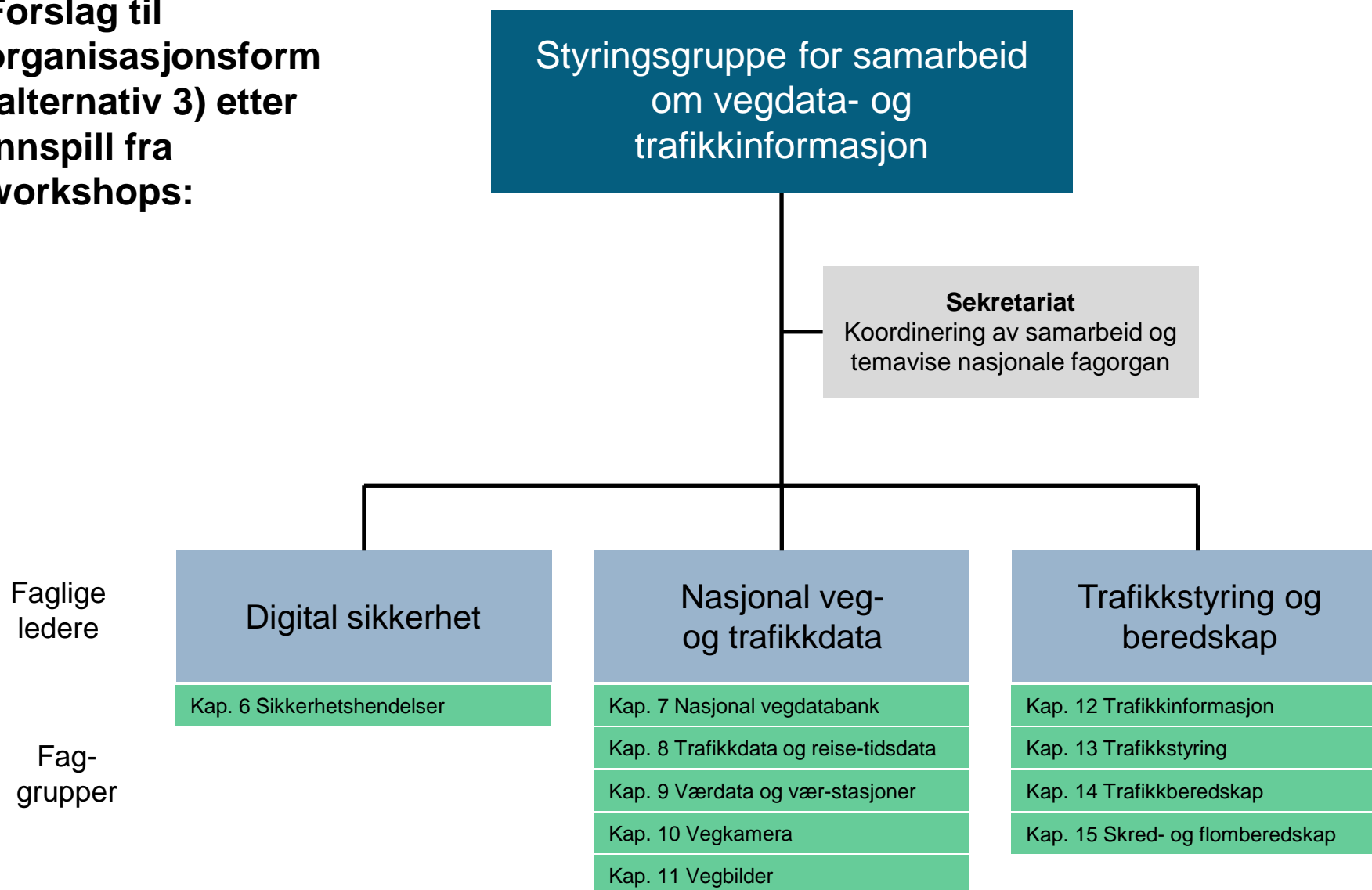
I workshopene har dette vært presentert som en «skisse» på struktur som tjener som diskusjonsgrunnlag.

Argumenter for anbefalt organisasjonsform

- Synergier utnyttes best i denne formen, noe som er ønskelig da mange ting forskriften berører henger sammen på tvers
- Mindre silotenking og bedre koordinering på tvers både faglig og strategisk
- Sikrer lederstøtte og forankring for fagmiljøet, bidrar til trygghet bl.a. med tanke på økonomiske konsekvenser av beslutninger som tas
- Kortere kommunikasjonsveier, og mindre møtevirksomhet som følge av færre grupperinger
- Og noen tanker om potensielle utfordringer:
 - Kan bli store arbeidsgrupper; bør løses gjennom representasjon
 - Noe mindre spesialisering enn alternativ 1
 - Kan bli tidkrevende med flere nivå
 - Kan bli krevende å få leder til å engasjere seg
- Flere av arbeidsgruppene foreslår at de to kapitlene under «Driftsoppgaver» overføres til de to øvrige faglig ledergruppene. De mener det vil gi effektiviseringsgevinster og gi bedre samsvar med hvordan fylkeskommunene har organisert sine oppgaver.
- Med bakgrunn i disse innspillene er det utarbeidet et nytt forslag 3 til organisering av samarbeidet.

**Forslag til
organisasjonsform
(alternativ 3) etter
innspill fra
workshops:**

Hvordan sikre gode beslutningsprosesser med mulighet for medvirkning?

Bakteppe:

357 kommuner, 15 fylkeskommuner, Statens vegvesen og Nye Veier AS, **alle med ulik ressurstilgang og ulike utfordringer**, skal samarbeide og bli enige.

Vanskelig for eksterne vegmyndigheter å vite hvem man kan kontakte i ulike deler av Statens vegvesen.

- Flere ytrer ønske om «ett kontaktpunkt» for henvendelser til nasjonalt fagorgan
- Forskriften skaper forventninger til at nasjonale tjenester leverer bl.a. teknisk funksjonalitet på toppnivå
- Vegmyndighetene forventer at Nasjonalt fagorgan holder **oversikt** over utvikling i både teknologisk og faglig utvikling samt regulatoriske krav som treffer vegmyndighetene
- Det vil være en utfordring for effektivitet at i små fylkeskommuner og kommuner får enkeltpersoner ansvar for alt som forskriften pålegger av ansvar og oppgaver
- Det foreslås å etablere tydelige faste rutiner for samarbeidet for å sikre effektivitet og forutsigbarhet, herunder tydelig definert informasjonsflyt.
- Det må sikres god tid fra ferdig utkast til saksfremlegg foreligger til vedtak fattes i faglig ledergruppe eller styringsgruppen for å sikre tid til god forankring internt hos alle parter.
- Felles rammeavtaler for vegkantutstyr blir nevnt flere ganger og er ønskelig for alle vegmyndigheter, dette vil bidra til både effektive og kostnadsbesparende innkjøp av vegkantutstyr
- Alternativ 2 for organisasjonsform trekkes frem som det alternativet som gjør samarbeid mer effektivt
- Tydeliggjøre ansvar og oppgaver for vegmyndigheter
- Sikre nødvendige tilganger slik at vegmyndighet kan håndtere eget ansvar og eget utstyr
- Forslag om koordinator i hver faggruppe som sikrer forankring
- Ønskelig med standardiserte arbeidsmetoder og at vegmyndighetene arbeider likt og samler sine aktiviteter for å sikre effektivitet

Hvordan sikre at beslutninger tas på riktig nivå?

Bakteppe: Samarbeidet må løse utfordringer både av operativ, taktisk og strategisk art. Noen oppgaver kan løses innenfor en nasjonal tjeneste, mens andre oppgaver bør ha et bredere perspektiv.

Hvordan sikre at beslutninger tas på riktig nivå?

- Flere påpeker at det vil være hensiktsmessig å bruke etablerte fagnettverk for å dele informasjon, noe som vil bidra til modning rundt nytten av data og sikre forankring over tid
 - Viktig med miks av fagpersoner og myndighetspersoner i fora som opprettes
 - Viktig at de som representerer har den riktige økonomiske forankringen
 - Behov for tydeliggjøring av roller; hvem gjør hva, og hvem skal mene noe, når?
 - Tydeliggjøre ansvar hos hver vegmyndighet, og sikre prioritering, budsjetter og ressurser
- Innspill til fokus på de ulike nivåene i organisasjonsform alternativ 2:
 - Faggrupper: Bredt sammensatt gruppe som bidrar med praktisk erfaring til Nasjonalt fagorgan. Har detalj- og operativt fokus, med god forståelse av hvilke data som er viktige og hvorfor. Ønskelig fra vegmyndighetene å ha reell innvirkning på utvikling av system og fag.
 - Faglig ledegrupper: Koordinere og sammenfatte, sile og lande innspill, lage beslutningsgrunnlag til øverste nivå i Nasjonalt fagorgan
 - Nasjonalt fagorgan: Styringsgruppe som tar i mot utfordringer og spørsmål, er rådgivende og gir anbefalinger, har oversikt over helheten og sørger for god tverrfaglighet.
 - Sekretariatet: Passe på saksgang, tidsfrister og innkallinger, sikre sammenheng mellom faggrupper, koordinere og kommunisere

Hvordan sikre representativitet?

Samarbeidet må løse oppgaver uten å involvere alle vegmyndigheter, og kommuner og fylkeskommuner må peke ut representanter som stiller på vegne av flere.

- Alle fylkeskommunene er ulike, og det er viktig at de anerkjenner samordning seg i mellom dersom alle fylkeskommuner skal møte med én representant.
- Alle fylkeskommuner bør «delta i samhandlingsgruppe», en arbeidsgruppe med leder som kan sikre forankring.
- Det kan være hensiktsmessig å opprette/videreføre referansegrupper (feks NVDB-forum, KS-nettverk, NKF, VBT) med større deltagelse som får informasjon fra faggruppene. Disse møteplassene kan bidra til informasjon, felles forståelse og forankring.

Hvordan tydeliggjøre roller og ansvar i samarbeidet?

Bakteppe: Samarbeidet må løse oppgaver uten å involvere **hver enkelt vegmyndighet i alt arbeid til enhver tid**. Kommuner og fylkeskommuner må peke ut representanter som stiller på vegne av flere.

Oversikten til høyre viser de ulike rollene og ansvarene som forskriften beskriver.

Hvordan kan disse rollene og ansvarene tydeliggjøres i samarbeidet?

Nasjonalt fagorgan har ansvar for	Vegmyndighetene og Nye Veier ansvar for å	Vegdirektoratet har ansvar for å
<ul style="list-style-type: none">• nasjonale tjenester• organisere og lede faglig samarbeid om nasjonale tjenester• formidle dokumenter fra samarbeidet til Vegdirektoratet• sektorvist responsmiljø	<ul style="list-style-type: none">• levere data til nasjonale tjenester• delta i faglig samarbeid om nasjonale tjenester• ivareta digital sikkerhet, følge opp og vedlikeholde eget utstyr	<ul style="list-style-type: none">• fastsette dokumenter• fastsette formater• påse at alle aktører er representert i faglig samarbeid• fastsette veger i Oslo som skal regnes som fylkesveger etter forskriften

Alle aktørene bærer utgiftene for egne oppgaver etter forskriften § 3-4

Hvordan tydeliggjøre roller og ansvar i samarbeidet?

- Behov for å tydeliggjøre de ulike rollene til Statens vegvesen. Vanskelig for andre vegmyndigheter å se fagorgan-rolle versus myndighets-rolle
 - Forslag om at sekretariatet for Nasjonalt fagorgan kan ta ansvar for dette, gjennom for eksempel et organisasjonskart som forklarer hvilke enheter som er ansvarlig for hva
 - Det foreslås «skilsmisse» mellom Statens vegvesen og Vegdirektoratet som følge av et ønske om at det må være tydelig hva som er Vegdirektoratets rolle overfor alle jevnbyrdige vegmyndigheter, inkludert Nye Veier AS
- Forslag om faddere fra Nasjonalt fagorgan til hver enkelt region
- Forslag om regionale/geografisk baserte samarbeidsstrukturer som fasiliteres av fylkeskommunene
- Sørge for gode veiledninger
- Sørge for at kommune-Norge får anledning til å delta i et reelt samarbeid, noe som vil gi mer eierskap til data som skal leveres

Forslag til navn på øverste nivå

Vi har vurdert ulike alternativer for navn på det øverste nivået for samarbeidet for å reflektere at dette er på strategisk nivå, og at det dekker alle vegeiere:

1. Nasjonalt råd
2. Nasjonalt fagorgan
3. Beslutningsforum for vegdata og trafikkinformasjon
4. Topplederforum for vegdata og trafikkinformasjon
5. Styringsgruppe for nasjonale vegdata og trafikkinformasjon
6. Styringsgruppe for samarbeidet om vegdata og trafikkinformasjon
7. Strategisk forum (ref Autopass)

8. Anbefaling: **Styringsgruppe for samarbeidet om vegdata og trafikkinformasjon**
Begrunnelse: mest presise beskrivelsen av innhold og mandat i dette nivået, og tydeliggjør at organet skal ivareta samarbeidet.

Kort beskrivelse av aktørene i samarbeidet

KS Kommunesektorens interesseorganisasjon

«KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og landets største offentlige arbeidsgiverorganisasjon. Alle kommuner og fylkeskommuner er medlemmer. KS arbeider for en selvstendig og nyskapende kommunesektor.»

Kontaktperson: Elin Nilssen Strand

Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF)

«NKF er en ideell organisasjon av, og for, norske kommunalteknikere. Foreningen er delt opp i fagfora for byggesak, bygg og eiendom, plan og miljø, digital samt veg og park. NKF skal jobbe for å dele kunnskap og skape relasjoner på tvers av kommunegrenser.»

Kontaktperson: Iren M. Lundby

Vegforum for byer og tettsteder (VBT)

«VBT er et forum for de største kommunene i landet. Medlemmene er kommuner med markerte by og sentrumsområder. I VBT jobber vi sammen om veg- og trafikkfaglige tema, og deler erfaringer om vegforvaltning i byområder.»

Kontaktperson: Turid Åsen

Fagnettverk for sensordata og trafikkdata

«Samarbeidsforum mellom Statens vegvesen som eier av de nasjonale tjenestene (trafikkdata, værstasjoner og vegkameraer) og vegmyndighetene og statlig utbyggingsselskap for vei.»

Kontaktperson: Kristin Gryteselv, Bjørn Roar Eriksen, Jan Erik Røhme, Martin Granerød

Samarbeidsforum for Nasjonal vegdatabank («NVDB-forum»)

«Samarbeidsforum mellom Statens vegvesen som eier av NVDB og vegeiere og vegforvaltere som brukere av NVDB. Partene skal gjennom samarbeid bidra til at NVDB

har riktig datainnhold og funksjonalitet. Forumet skal være en arena der Statens vegvesen formidler informasjon om NVDB og de enkelte vegforvaltere kan legge fram ønsker og spørsmål rettet mot NVDB.»

Kontaktperson: Geir Magnus Tungland, Espen Sveen

Vegeiernes faggruppe for digitalisering

«Det overordnede målet for faggruppen for digitalisering er å arbeide for en heldigital verdikjede på veg. Forumet skal ta opp saker som er relevante for implementering og bruk av fagsystemene og integrasjoner inn mot systemer som skal samspille med vegeiernes ulike løsninger. Formålet med faggruppen er å dele erfaringer, koordinere og diskutere innspill og forslag til avklaringer vegeiere imellom. Faggruppen skal diskutere og, der det er mulig, fremme faglige innspill på områder der vegeierne har felles interesser.»

Kontaktperson: David André Hosen, Siri Hustad

Råd for digital fylkesveg

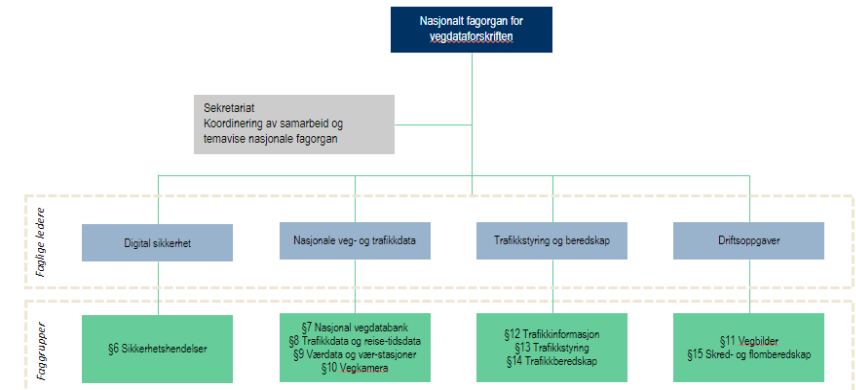
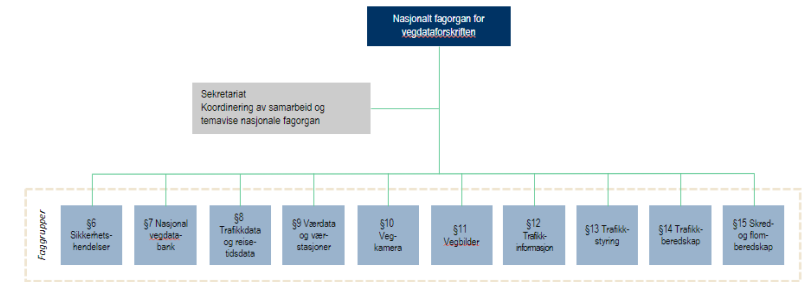
Forum etablert av Novari IKS hvor representanter fra alle fylkene møtes for å diskutere digitalisering. Rådet jobber med det overordnede digitale bildet for samferdsel, i tett samarbeid med Statens vegvesen. Rådet møtes hver fredag og inkluderer representanter fra både samferdsel og digitalisering i fylkene. Disse representantene fungerer som bindeledd mellom Novari, fylkene, SVV og Nye Veier.

Kontaktperson: Bjørn Harald Sti

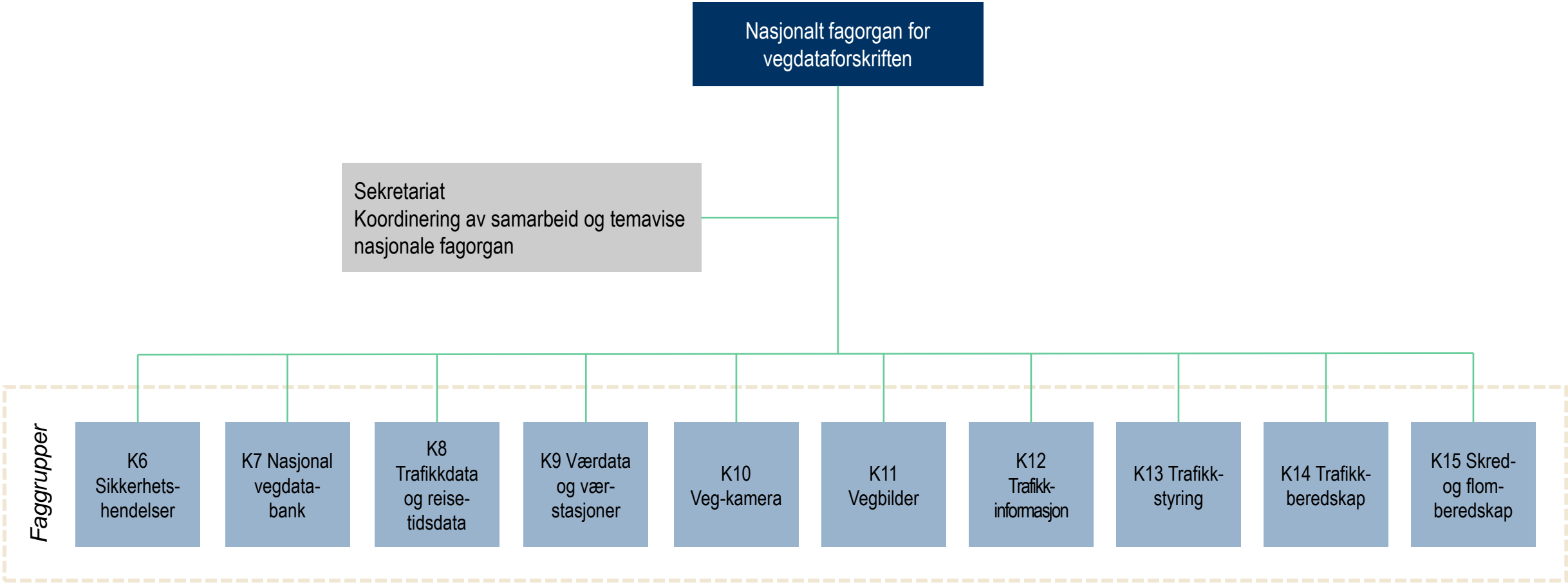
Caseoppgave: Organisasjonsform

Se på de to ulike forslagene til organisasjonsform.

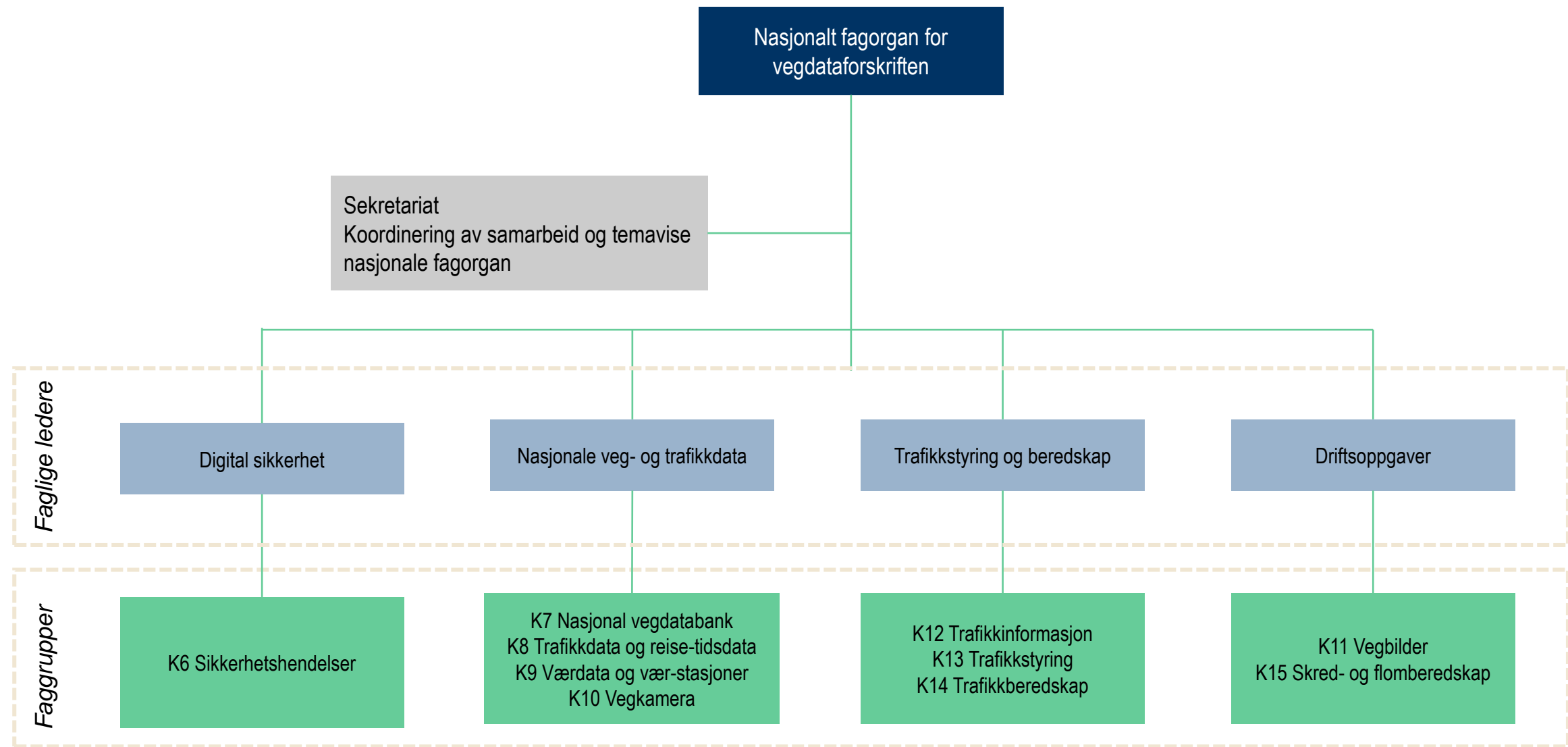
- Diskutér hvilket alternativ som vil være best, og hvorfor
- Hvordan kan nasjonalt fagorgan best organisere det lovpålagte faglige samarbeidet?
- Hvilke strukturer og prosesser bør implementeres for å sikre at vi ivaretar et sikkert, fremkommelig, bærekraftig og velfungerende vegsystem?

Caseoppgave organisasjonsform – Alternativ 1

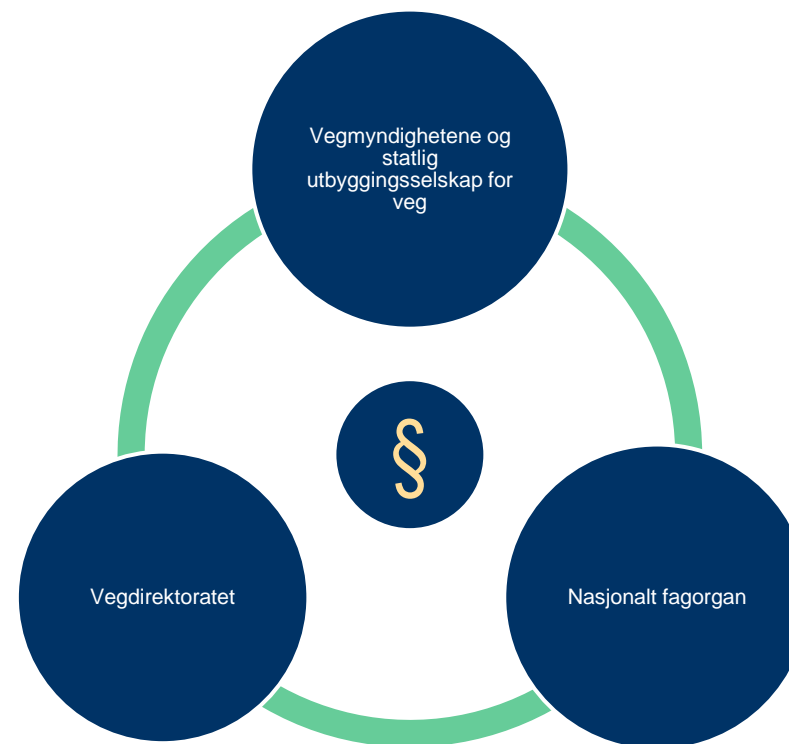

Caseoppgave organisasjonsform – Alternativ 2

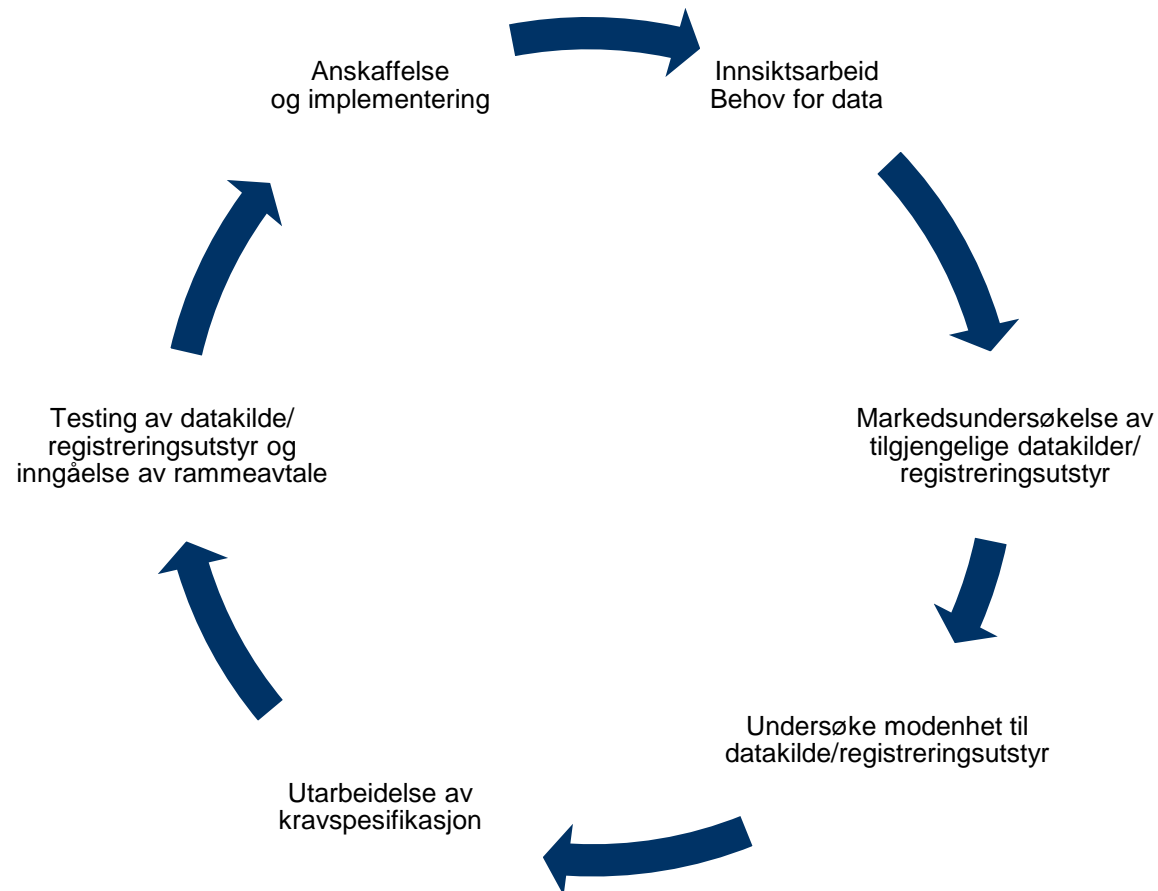
Caseoppgave: Rollene i samarbeidet

- Hvordan kan ansvarsfordelingen mellom nasjonalt fagorgan, vegmyndigheter og statlige utbyggingsselskaper for veg optimaliseres?
- Hvilke konkrete tiltak kan bidra til å klargjøre roller og ansvarsområder for bedre samarbeid?
- Hvilke usikkerheter vedrørende ansvarsfordelingen opplever dere, og hvordan kan dette adresseres i samarbeidet?

Caseoppgave: Samarbeid om vegkantutstyr

1. Hvordan bør samarbeidet foregå i respektive faser for planlegging og gjennomføring av anskaffelser?
2. Hvilke faser ønsker og kan vegmyndighetene bidra inn i?
3. Hva kan vegmyndighetene konkret bidra med i respektive faser?

Statens vegvesen

Ny vegdata- og trafikkinformasjonsforskrift

Litt om forskriften, hvem som har ansvar for hva og det faglige samarbeidet forskriften pålegger

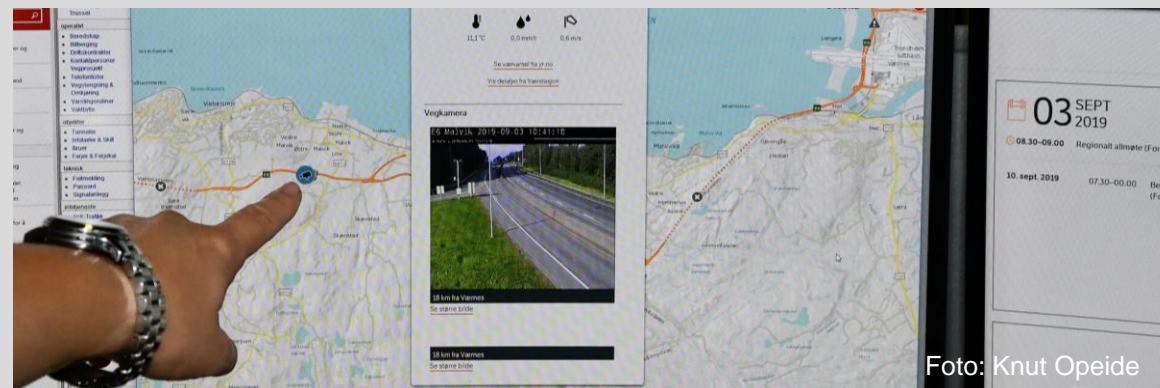
NKFs vinterdriftskonferanse, Lillestrøm 27.11.24

Line Silberg van der Velde

Foto: Bård Asle Nordbø

Strukturen i vegdata- og trafikkinformasjonsforskriften

Oppbygging

1. Formål og virkeområde
2. Definisjoner
3. Ansvarsområder
4. Faglig samarbeid om nasjonale tjenester
5. Behandling av personopplysninger
6. Digital sikkerhet
7. Nasjonal vegdatabank
8. Trafikkdata og reisetidsdata
9. Værdata og værstasjoner
10. Vegkamera
11. Vegbilder
12. Trafikkinformasjon
13. Trafikkstyring
14. Trafikkberedskap
15. Skred- og flomberedskap
16. Ikrafttredelse

Betegnelse	Organisasjon
Nasjonalt fagorgan	Statens vegvesen, i hovedsak divisjonene Transport- og samfunn Drift- og vedlikehold
Vegmyndighet	Statens vegvesen for riksveger Fylkeskommunene for fylkesveger Kommunene for kommunale veger
Statlig utbyggings-selskap for veg	Nye veier AS for sin portefølje av veger
Vegdirektoratet	Vegdirektoratet som regulatorisk myndighet (ikke nasjonal fagekspertise)

Nasjonalt fagorgan sitt ansvar

Nasjonalt fagorgan skal

- organisere og lede det faglige samarbeidet med vegmyndighetene og Nye Veier (§ 4-1)
- formidle tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell til Vegdirektoratet (§ 4-1)

Nasjonalt fagorgan har særlig ansvar og oppgaver knyttet til

- forvaltning, drift og utvikling av nasjonale tjenester og tilhørende fagsystemer (§ 3-1)
- å sikre at de nasjonale tjenestene med tilhørende systemer er brukervennlige og robuste (§ 3-1)
- trafikkinformasjon, trafikkstyring og nasjonal samordning av beredskap (§ 3-1)
- et sektorvist responsmiljø for håndtering av digitale sikkerhetshendelser (§ 6-2)

 Statens vegvesen - Det store bildet

FARTSGRENSE
Vegsystemreferansen:
KV704 K 5201 m346-2030
KV704 K 5201 m0-002
Fartsgrense:
40km/h
Vedtaksnummer:
V72-T-2018

SKILTPUNKT (morobjekt)
Vegsystemreferansen:
KV704 K 5201 m302
Oppsetningsutstyr:
Stolpe 88,9 mm (3")
Fundamentering:
1/64 jordfundament
Bær:
Kommune

SKILTPLATE (datterobjekt)
Vegsystemreferansen:
KV704 K 5201 m302
Skiltnummer:
362.60 - Fartsgrense 40 km/h
Anskaffelse, rettet mot:
Trafikk mot motferdsretning
Størrelse:
middel
Vedtaksnummer:
V72-T-2018
Oppsetningsdato:
2018-11-01

håndteringen av vegdata, Nasjonal Vegdatabank.

Vegmyndighetene og Nye Veier AS sitt ansvar

- kvalitetssikre og levere data til nasjonale tjenester (§ 3-2)
- varsle nasjonalt fagorgan om avvik og feil i data og systemer (§ 3-2)
- ivareta digital sikkerhet, bekoste, følge opp og vedlikeholde eget utstyr (§ 3-2, § 3-4, kapittel 6 og fagkapitlene)
- delta/være representert i faglig samarbeid om nasjonale tjenester (§ 4-1)

Vegdirektoratet sitt ansvar

§ 3-3

- fastsette tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell
- fastsette formater (i samråd med nasjonalt fagorgan)
- påse at alle vegmyndigheter og Nye Veier har mulighet for påvirkning i faglige samarbeidsfora.
- fastsette hvilke veger i Oslo kommune som skal regnes som fylkesveger etter forskriften – i samråd med kommunen

Å fastsette innebærer formell godkjenning av dokumenter fra samarbeidet. Reelt samarbeid er en forutsetning for godkjenning.

Foto: Erlend Karlsen

Roller og ansvar

Nasjonalt fagorgan har ansvar for

- nasjonale tjenester
- organisere og lede faglig samarbeid om nasjonale tjenester
- formidle dokumenter fra samarbeidet til Vegdirektoratet
- sektorvist responsmiljø

Vegmyndighetene og Nye Veier ansvar for å

- levere data til nasjonale tjenester
- delta i faglig samarbeid om nasjonale tjenester
- ivareta digital sikkerhet, følge opp og vedlikeholde eget utstyr

Vegdirektoratet har ansvar for å

- fastsette dokumenter
- fastsette formater
- påse at alle aktører er representert i faglig samarbeid
- fastsette veger i Oslo som skal regnes som fylkesveger etter forskriften

Alle aktørene bærer utgiftene for egne oppgaver etter forskriften § 3-4

Faglig samarbeid om nasjonale tjenester

§ 4-1. Faglig samarbeid om nasjonale tjenester

(1) **Nasjonalt fagorgan** skal organisere og lede faglig samarbeid med vegmyndighetene og statlig utbyggingsselskap for veg om utarbeiding av tekniske beskrivelser og veiledningsmateriell relatert til de nasjonale tjenestene, jf. kapittel 7 til 15, samt fremme disse for fastsettelse i Vegdirektoratet.

(2) **Vegmyndigheter** som er tilkoblet en nasjonal tjeneste og **statlig utbyggingsselskap** for veg skal delta eller være representert i det faglige samarbeidet om den aktuelle tjenesten.

(3) **Det faglige samarbeidet** skal

- a. ivareta behov for utvikling, innovasjon og innføring av ny teknologi
- b. beskrive prinsipper for omfang av innhenting og formidling av data samt for plassering, drift og oppgradering av installasjoner tilkoblet nasjonale tjenester, inkludert nødvendig planlegging, testing og idriftsettelse
- c. bidra til forbedring av og kunnskapsdeling om digital sikkerhet og håndtering av digitale sikkerhetshendelser.

(4) **Det faglige samarbeidet** kan også gjelde anskaffelser og testing av nytt utstyr forutsatt at det gjøres i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

Prinsipper som bør legges til grunn for det faglige samarbeidet

- Bred representasjon
- Målsetting om omforente resultater
- Noen må ha ledelsen
- Behov for data fra eget vegnett skal vektlegges
- Ulike forutsetninger hensyntas
- Fora-form og møtehyppighet tilpasses behovet

Bestemmelsene vedrørende

- Nasjonal vegdatabank

Definisjoner vedrørende Nasjonal vegdatabank

§ 2-2 Definisjoner vedrørende Nasjonal vegdatabank

I denne forskrift menes med

- a. **Nasjonal vegdatabank:** Et nasjonalt register for lagring av vegdata med tilhørende tjenester, fagsystemer, åpne grensesnitt for utveksling av data og en datakatalog
- b. **datakatalog:** En oversikt over datainnholdet i Nasjonal vegdatabank og tilhørende fagsystemer, med beskrivelse og kategorisering av data, herunder innhold, struktur, formater, samt hvilken kvalitet dataene skal ha
- c. **vegdata:** Stedfestet informasjon om veger, herunder veggeometri, geodata og fagdata
- d. **digitalt navigerbart vegnett:** Digital beskrivelse av det sammenhengende fysiske vegnettet, herunder ferjestrekninger, som muliggjør ruteberegninger, navigasjon, avansert førerstøtte og automatisert transport
- e. **tilstandsdata:** Aggregerte data om tilstand og kvalitet på vegen og tilhørende infrastruktur for å oppdatere tilstandsindikatorer i Nasjonal vegdatabank.

Kapittel 7 Nasjonal vegdatabank

§ 7-1. Ansvar for Nasjonal vegdatabank

(1) Nasjonalt fagorgan har ansvar for

- a. Nasjonal vegdatabank som definert i § 2-2 samt tilgjengeliggjøring av data
- b. å forvalte datakataloger for Nasjonal vegdatabank og for tilhørende systemer, i samråd med vegmyndigheter og statlig utbyggingsselskap for veg
- c. at nasjonale data om vegnettet blir registrert i Nasjonal vegdatabank, herunder data om trafikkulykker
- d. at vegmyndighetene og statlig utbyggingsselskap for veg har tilgang til å registrere vegdata og data om vegprosjekter i og til å hente ut data fra Nasjonal vegdatabank
- e. å utarbeide statistikk, indikatorer og oversikter over det offentlige vegnettets egenskaper og tilstand.

(2) Vegmyndighetene og statlig utbyggingsselskap for veg har ansvar for å innhente, kvalitetssikre, formidle og oppdatere følgende typer vegdata om eget vegnett til Nasjonal vegdatabank og tilhørende systemer

- a. data for digitalt navigerbart vegnett for alle veger for kjørende, gående og syklende
- b. data nødvendig for å oppdatere veglister i henhold til forskrift om bruk av kjøretøy
- c. data om tilstand og bæreevneklassifisering for bru og vegundergang med tilhørende dokumentasjon
- d. data om tunneler herunder lokalisering, lengde, stigningsforhold, egenskaper og restriksjoner
- e. data om skred- og flomhendelser
- f. øvrige vegdata i det omfang som fremgår av datakatalog.

(3) Vegmyndighetene og statlig utbyggingsselskap for veg har ansvar for å gjennomføre jevnlig kontroll av egne vegdata og oppdatere disse uten unødig opphold.

(4) Vegmyndigheter for riks- og fylkesveg, statlig utbyggingsselskap for veg, samt Oslo kommune for de kommunale veger som skal behandles som fylkesveg, jf. § 3-4, har ansvar for å innhente, kvalitetssikre og formidle aggregerte tilstandsdata for å oppdatere tilstandsindikatorer i henhold til fastsatt datakatalog.

Veien videre – hva skjer nå?

- Departementet må **fastsette** forskriften
- Venter snarlig ikrafttreden
- **Det faglige samarbeidet må komme i gang**
 - bli enige om arbeidsform og representasjon og mandat
 - begynne å diskutere krav og behov for å utarbeide tekniske krav og veiledningsmateriell
- **Tjenester og dataleveranser o.l. må fortsette som før** inntil det faglige samarbeidet har utarbeidet evt. nye krav/rutiner og disse er fastsatt av Vegdirektoratet
- Vegdirektoratet skriver veiledning til forskriften
- Naturlig med evaluering/revisjon innen et par år

Foto: Heidi Ravnestad